

РЕШЕНИЕ

№ 21368

гр. С., 28.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 153 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми ноем.и през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: НИКОЛАЙ Н. ЧАКЪРОВ

при участието на секретаря Н.

като разгледа докладваното от НИКОЛАЙ Н. ЧАКЪРОВ Гражданско дело № 20231110124313 по описа за 2023 година

Предявени са осъдителни искиове с правно основание чл. 181, ал. 2 ЗМ. и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на сумата 2 000 лв., представляваща левовата равностойност на неусвоен лимит за униформено облекло за периода 2019 г. - 2022 г., ведно със законната лихва от 09.05.2023 г. до окончателното плащане и на сумата 313,30 лв., представляваща лихва за забава върху главницата за периода 01.01.2020 г. – 09.05.2023 г.

Ищецът твърди, че за процесния период е бил в служебно правоотношение с ответника, по силата на което е заемал държавна служба при С. “С.” на длъжност “полицейски орган”. Твърди, че съобразно чл. 151, ал. 4 ЗМ., .. чл. 57, ал. 1 ЗМ. и чл. 10, ал. 1 от Наредба № . г. за униформеното облекло и работното облекло за служебно ползване в М., посочената длъжност изисква изпълнението на служебните задължения да е в униформено облекло. Поддържа, че задължение на ответника като орган по назначаване било да осигурява такова за всяка календарна година, но за процесния период от 2019 г. до 2022 г. вкл., ищецът не бил получил униформено облекло, поради което претендира полагащата му се стойност на следващо му се униформено облекло.

Ответникът С. оспорва предявените искиове по основание и размер. Не оспорва, че ищецът през посочения в исковата молба период е заемал твърдяната при ответника длъжност, както и че същата изисква изпълнение на служебните задължения в униформено облекло. Поддържа, че не е налице законово уредено задължение да заплати паричната равностойност на униформено облекло в размер на лимита за съответните години на служителя,

тъй като правото на същия да бъде компенсиран парично възниква след прекратяване на служебното му правоотношение, което в случая не е прекратено. На основание чл. 8, ал. 1 от Наредба № . г. униформното облекло съставлявало лично вещеве доволствие и се получавало лично от служителя срещу подпис във вещевата книга, като единствено от волята на ищеца зависело дали същото ще бъде усвоено до установения лимит. Твърди, че за процесния период от 2019 г. до 2022 г. ищецът не е усвоявал отпуснатите му суми, като имал възможност да направи това при явяването си във вещевото звено към Дирекция У. и да се снабди с необходимото му облекло.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

По делото не е спорно, че ищецът работи в С., на длъжност “полицейски орган” при “С.”, която е заемал и към процесния исков период.

Не се спори още, че заеманата от ищеца длъжност изисква носенето на работно облекло. Видно от вещева книжка и вещеви заявки ищецът е получил униформно облекло за 2017 г. и 2023 г. и е направил заявка за 2024 г. За периода 2019 г. – 2022 г. в дирекция „У. вещеви заявки от ищеца не са представяни съгласно писмо на дирекцията от 20.10.2023 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 181, ал. 2 ЗМ. на държавните служители се осигуряват работно и униформно облекло и друго вещеве имущество и снаряжение, а на неносещите униформа се изплаща ежегодно парична сума за облекло, като съгласно ал. 4 на същия размерът на сумите и доволствията по ал. 1 – 3 се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи.

Съгласно чл. 181, ал. 5 ЗМ. условията и редът за предоставяне на сумите и доволствията по ал. 1 – 3 се определят с наредби на министъра на вътрешните работи.

В настоящия случай приложение намира Наредба № . г. за условията и реда за осигуряване на държавните служители в М. на работно и униформно облекло, друго вещеве имущество и снаряжение и ежегодно парична сума за облекло на неносещите униформа държавни служители, издадена на основание чл. 181, ал. 5 ЗМ.. Чл. 19, ал. 2 от същата предвижда, че при прекратяване на служебното правоотношение на държавен служител, изпълняващ служебните си задължения в униформно облекло, в случай че на служителя не е предоставено униформно облекло за предходната и текущата календарна година, на същия се изплащат стойностите на униформното облекло за предходната и пропорционално за текущата година след приспадане на усвоените суми от размера, определен със заповедта за текущата година по чл.181, ал.4 ЗМ..

Анализът на посочената нормативна уредба налага извод, че не е налице законово уредено задължение за ответника, в случай че не е осигурил униформно облекло, да заплати паричната му равностойност в размер на

лимита за такова за съответната година на тези служители, които изпълняват служебните си задължения в униформа, докато трае служебното им правоотношение. Правото на същите да бъдат компенсирани парично възниква след прекратяването му и то за предходната календарна година и пропорционално за текущата такава, какъвто настоящият случай не е - служебното правоотношение на ищеца не е прекратено. Ограничителната норма на чл. 19 от Наредбата е съобразена с целта, за която се предоставя облеклото – с оглед ползването му по време на правоотношението между страните за изпълнение на задълженията на служителя. Стойността на облеклото не е допълнително трудово възнаграждение. Неизпълнението на задължението на ответника да предостави облекло по време на действието на правоотношението само по себе си не доказва претърпяването на вреди от ищеца, тоест че активът на имуществото му е намалял или пасивът му се е увеличил, за да може да иска обезщетение вместо изпълнение по чл. 79, ал. 1, пред. 2 ЗЗД. Доказателства за последните обстоятелства не са ангажирани по делото.

В същото време няма изрична разпоредба нито в настоящата, нито в отменената редакция на ЗМ., както и в наредбите по прилагането му – съответно Наредба № .г. (отм.); и последващите Наредба №.г. и Наредба № . г., които да регламентират изплащането на сумите съобразно лимита и в случаите, в които униформеното облекло не е осигурено на униформените служители за съответните години, както е предвидено за стойността на предпазната храна, безплатна храна при дейности, свързани със специфичен характер на труда, или ободряващи напитки на полагащи труд през нощта от 22,00 до 6,00 часа, осигурена на служителите на М. като алтернативна възможност по смисъла на чл. 181, ал. 1, 3 и 4 ЗМ.. Следователно, по аргумент за противното, щом не е изрично предвидено заместването на неполученото от униформения държавен служител вещеве доволствие с левовата му равностойност, то такава парична престация не му се дължи. Аргумент в насока, че изплащането на левовата равностойност на униформеното облекло е изключение е и разпоредбата на §83а от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за м. – ДВ бр.58 от 2017г., който предвижда метод за изплащане на паричния еквивалент на дължимото униформено облекло вместо предоставянето му в натура, относим към изрично посочен минал момент - за 2011 г., 2012 г., 2013 г. и 2014 г., без понастоящем подобна алтернативна възможност да е законодателно уредена.

Тълкуването в друг смисъл не съответства на логиката на закона, поради което и наведените в исковата молба на ищеца доводи се явяват необосновани. Исковете за заплащане на левова равностойност на униформено облекло, при положение, че ищецът е действащ служител на М., са неоснователни.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че съгласно чл. . от Наредба №. г. за униформеното облекло и работното облекло за служебно ползване в Министерството на външните работи ежегодно до 30 април на

календарната година дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ (ДУ.) изпраща на структурите по чл. 37 ЗМ. бланки на лични вещеве заявки за заявяване от служителите на вещевое имущество за следващата календарна година, като съгласно чл. 8, ал. 1 униформеното облекло се получава лично от служителя срещу подпис във вещевата книжка. Видно от доказателствата по делото и представените от ДУ. налични вещеве заявки, ищецът не е упражнил правото си да заяви, респективно получи полагащото му се униформено облекло за процесния период, като предвид изрично регламентирания законов ред за неговото предоставяне, ответникът няма правомощия служебно по собствена инициатива да предприема действия в този смисъл, поради което и последният не може да бъде ангажиран за липсата на грижа на ищеца за собствените му работи.

Предвид всичко изложено дотук предявеният главен иск по чл. 181, ал. 2 ЗМ. следва да бъде отхвърлен.

При липсата на главен дълг следва да се отхвърли и акцесорната претенция по чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на ответника следва да се присъдят разноси в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение, определено от съда по чл. 78, ал. 8 ГПК, .. чл. 37 ЗПП, .. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от В. Г. С., ЕГН *****, срещу С. към М., адрес: гр. С., ул. „А. І“ № 5, осъдителни иски по чл. 181, ал. 2, предл. 1 ЗМ. за заплащане на сумата 2 000 лв., представляваща левовата равностойност на неусвоен лимит за неполучено униформено облекло за периода 2019 г. – 2022 г., ведно със законната лихва от 09.05.2023 г. до окончателното плащане на сумата, както и по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на сумата 313,30 лв., представляваща лихва за забава върху главницата за периода 01.01.2020 г. – 09.05.2023 г.

ОСЪЖДА В. Г. С., ЕГН *****, да заплати на С. към М., адрес: гр. С., ул. „А. І“ № 5, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата 100 лв. разноси по делото.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от съставяне на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____